

**UCHWAŁA NR XIII/138/2019
RADY MIEJSKIEJ W MUROWANEJ GOŚLINIE**

z dnia 29 października 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w Murowanej Goślinie na lata 2020 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) w związku z art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) Rada Miejska w Murowanej Goślinie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Murowanej Goślinie na lata 2020-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Murowana Goślina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku i obowiązuje do 31 grudnia 2025 roku.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W MUROWANEJ GOŚLINIE NA LATA 2020-2025

URZĄD MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

Plac Powstańców Wielkopolskich 9

62-095 MUROWANA GOŚLINA

www.murowana-goslina.pl

PAŹDZIERNIK 2019 r.

SPIS TREŚCI

strona

1. Wstęp.	3
2. Krótka charakterystyka zjawiska narkomanii i trendów w województwie wielkopolskim.	4
3. Diagnoza rozmiarów problemów narkomanii w gminie Murowana Goślina.	5
4. Założenia merytoryczne Programu.	13
4.1 Cele Programu.	13
4.2 Zadania do realizacji.	14
4.3 Realizatorzy Programu.	17
4.4 Zasady finansowania.	18
4.5. Monitorowanie.	18

1.WSTĘP

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 852), która w art. 10 ust. 2 nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek tworzenia gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Murowanej Goślinie na lata 2020-2025 zgodny jest z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. 2016, poz.1492), którego celem strategicznym jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Jeden z celów operacyjnych zakłada profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Gminny Program dostosowany jest do specyfiki problemów środków psychoaktywnych w gminie i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Program uwzględnił działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach. Założenia i cele Programu skonsultowano z pracownikami Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów używania narkotyków na terenie gminy Murowana Goślina mają charakter długofalowy i stanowią niejako kontynuację wcześniej podejmowanych. Zbieżność celów i zadań Programu na lata 2020-2025 z Gminnym Programem realizowanym w latach 2014-2019 w ocenie realizatorów, w dużym stopniu warunkuje jego skuteczność. Tylko cykliczność działań zapewni zmiany postaw, regularne ich utrwalanie i zastępowanie zachowań destruktywnych konstruktywnymi.

2. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA NARKOMANII I TRENDÓW W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Zgodnie z art. 4 pkt. 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych w wyniku, czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Zjawisko używania nielegalnych substancji psychoaktywnych zawiera w sobie, zgodnie z opinią wyrażoną w Raporcie o Stanie Zdrowia na Świecie, również problem niemedycznego konsumowania różnego typu leków i substancji objętych kontrolą prawa międzynarodowego.

Problem używania nielegalnych substancji psychotropowych i konsekwencji z tym faktem związanych dotyczy większości społeczeństw współczesnego świata. Ponieważ używanie narkotyków jest najczęściej zjawiskiem nielegalnym i ukrywanym, stąd jest rzeczą utrudnioną obserwowanie zarówno zmieniających się wzorów ich używania, jak i nowo pojawiających się niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Narkomania powoduje stały wzrost problemów społecznych. Stwarza zagrożenia i obniża ogólny poziom zdrowia społeczeństwa.¹

Ze sporządzonego przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego raportu² mieszkańcy województwa wielkopolskiego wykazują się dużą znajomością nazw poszczególnych środków odurzających. Do najbardziej znanych narkotyków należą marihuana (95,3%) oraz haszysz (83,6%). Chęć spróbowania któregoś ze środków odurzających wyraził co piąty badany (21,3%) – w grupie tej przeważają mężczyźni (22% w stosunku do 19,9% kobiet). Najbardziej popularnym narkotykiem (z punktu widzenia jego używania) wśród mieszkańców województwa okazała się marihuana. W ciągu życia przynajmniej raz sięgnęło po nią 17,0% badanych. W ciągu ostatnich 12 miesięcy marihuany używał średnio co dwudziesty mieszkaniec województwa (4,6%). Największą grupę używających w tym czasie odnotowano wśród respondentów w wieku 18-29 lat (13,6%), wśród osób z wykształceniem wyższym (11,3%) i badanych o najwyższych dochodach, tj. powyżej 3.000 zł. Zażywanie marihuany ponad dwukrotnie częściej od kobiet deklarowali mężczyźni (13,5% w stosunku do 5,4%).

¹ Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2015-2019.

² Raport z badania „Rozpowszechnienie picia napojów alkoholowych oraz używania narkotyków wśród mieszkańców województwa wielkopolskiego”, Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa 2013.

Badania jakościowe realizowane w Poznaniu wśród młodych konsumentów narkotyków, pozwoliły na przybliżone określenie specyfiki wielkopolskiej sceny narkotykowej. Specyfika tego regionu polega min. na tym, że w Poznaniu nie powstał centralny punkt zaopatrywania w środki odurzające ("bajzel"). Główną grupę użytkowników środków psychoaktywnych tworzą młodzi ludzie z kręgu kultury clubbing'u i kultury masowej, biorący inne środki niż heroina. W tej grupie znajdują się osoby o względnie wysokiej pozycji społecznej, pracujące, uczące się lub łączące naukę z pracą. Narkotyki stanowią ważny, chociaż nie najważniejszy, element ich stylu życia. Marihuana, obok alkoholu i papierosów, staje się trzecim pod względem popularności środkiem psychoaktywnym, traktowanym przez młodzież nie jako narkotyk ale "naturalne zioło". Nowym, bo dotychczas w badaniach nie uchwyconym zjawiskiem jest łączenie marihuany lub tabletek z alkoholem. Policja odnotowuje coraz częstsze przypadki celowego używania różnych substancji chemicznych określanych mianem "tabletki gwałtu" oraz prowadzenie pojazdów mechanicznych pod wpływem środków psychoaktywnych. Na lokalnej scenie narkotykowej pojawiają się różnego rodzaju substancje psychoaktywne o charakterze stymulującym, relaksującym, psychodelicznym czy halucynogennym określane jako "dopalacze".³

3. DIAGNOZA ROZMIARÓW PROBLEMÓW NARKOMANII W GMINIE MUROWANA GOŚLINA

Dla określenia postaw mieszkańców gminy wobec potencjalnych problemów społecznych związanych z używaniem wybranych substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie w gminie Murowana Goślina w okresie od maja do czerwca 2013 roku i od maja do czerwca 2018 r. na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie przeprowadziło badania ankietowe w wyniku, których powstały dokumenty Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych - Murowana Goślina 2013 i Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych – Murowana Goślina 2018.

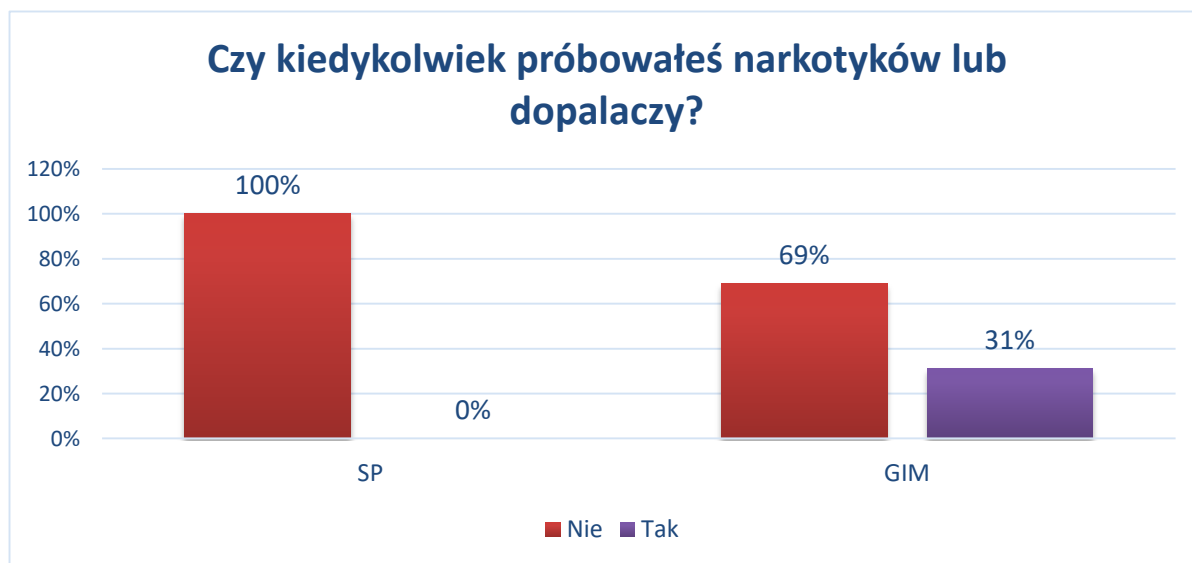
³ Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2010-2014.

Spośród badanych w 2013 roku⁴ dorosłych mieszkańców gminy 22% deklaruje, że wie gdzie i od kogo na terenie gminy można kupić narkotyki. Mieszkańcy gminy raczej nie są skłonni traktować zażywania narkotyków za dobry sposób radzenia sobie ze stresem, choć wyniki badań wskazują na to, że pewna część mieszkańców ma na ten temat szkodliwe przekonania. Jedynie niespełna połowa badanych (48%) uważa, że nie pomagają one w kryzysie, jednocześnie 11% uzależnia to od konkretnej sytuacji. Niepokojące jest także to, że 33% badanych przyznaje, że nie posiada wiedzy na ten temat a 8% dorosłych mieszkańców gminy wprost przyznaje, że uważa te używki za dobry sposób pomagania sobie w trudnych chwilach. Mieszkańcy gminy są dosyć radykalni w zakresie poglądów dotyczących szkodliwości substancji zwanych dopalaczami. 80% badanych potwierdza że działanie tych produktów może być równie szkodliwe, co stosowanie narkotyków.⁵

Badania w lokalnych szkołach przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Łącznie badaniu w 2018 roku poddano 249 uczniów szkół a w 2013 roku 309.

W przeprowadzonej ankiecie pytano uczniów czy kiedykolwiek mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Uczniowie szkół podstawowych nie deklarowali kontaktu z narkotykami i dopalaczami w przeciwieństwie do uczniów gimnazjum.

Wykres 1: Czy kiedykolwiek próbowałeś narkotyków bądź dopalaczy

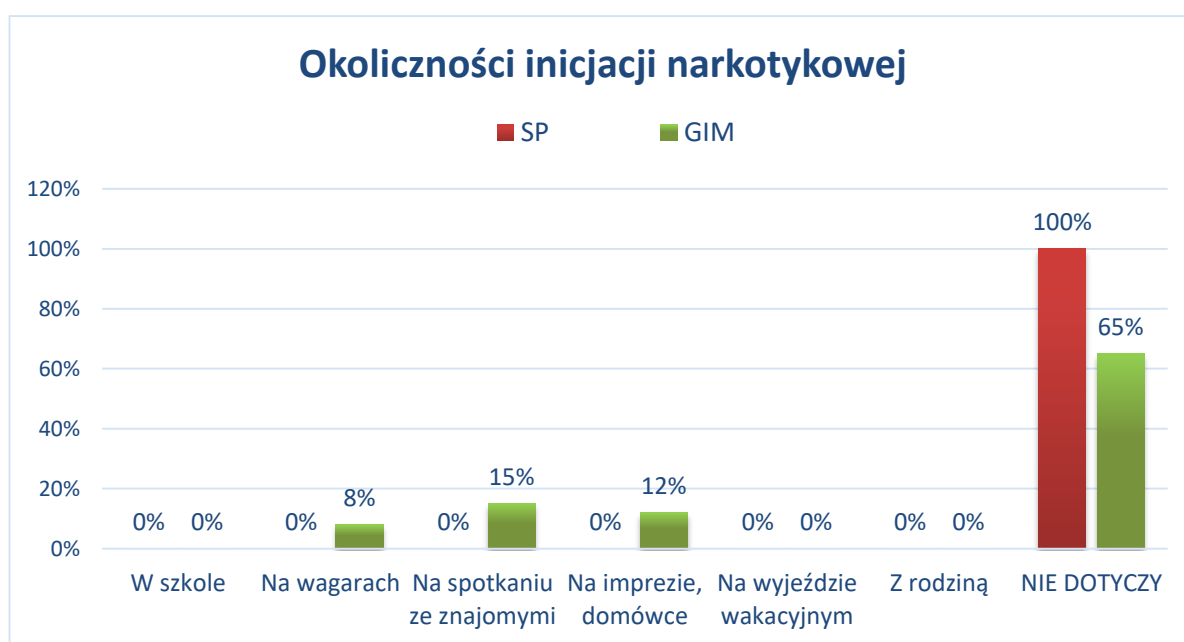
Źródło: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie - Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Murowana Goślina 2018 r.

⁴ W 2018 roku nie objęto badaniami ankietowymi dorosłych mieszkańców gminy.

⁵ Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Gmina Murowana Goślina 2013.

Gimnazjaliści wskazali, że swój pierwszy kontakt z substancjami psychoaktywnymi mieli głównie w czasie wolnym w trakcie spotkania ze znajomymi lub na imprezie.

Wykres 2: Okoliczności inicjacji narkotykowej.⁶

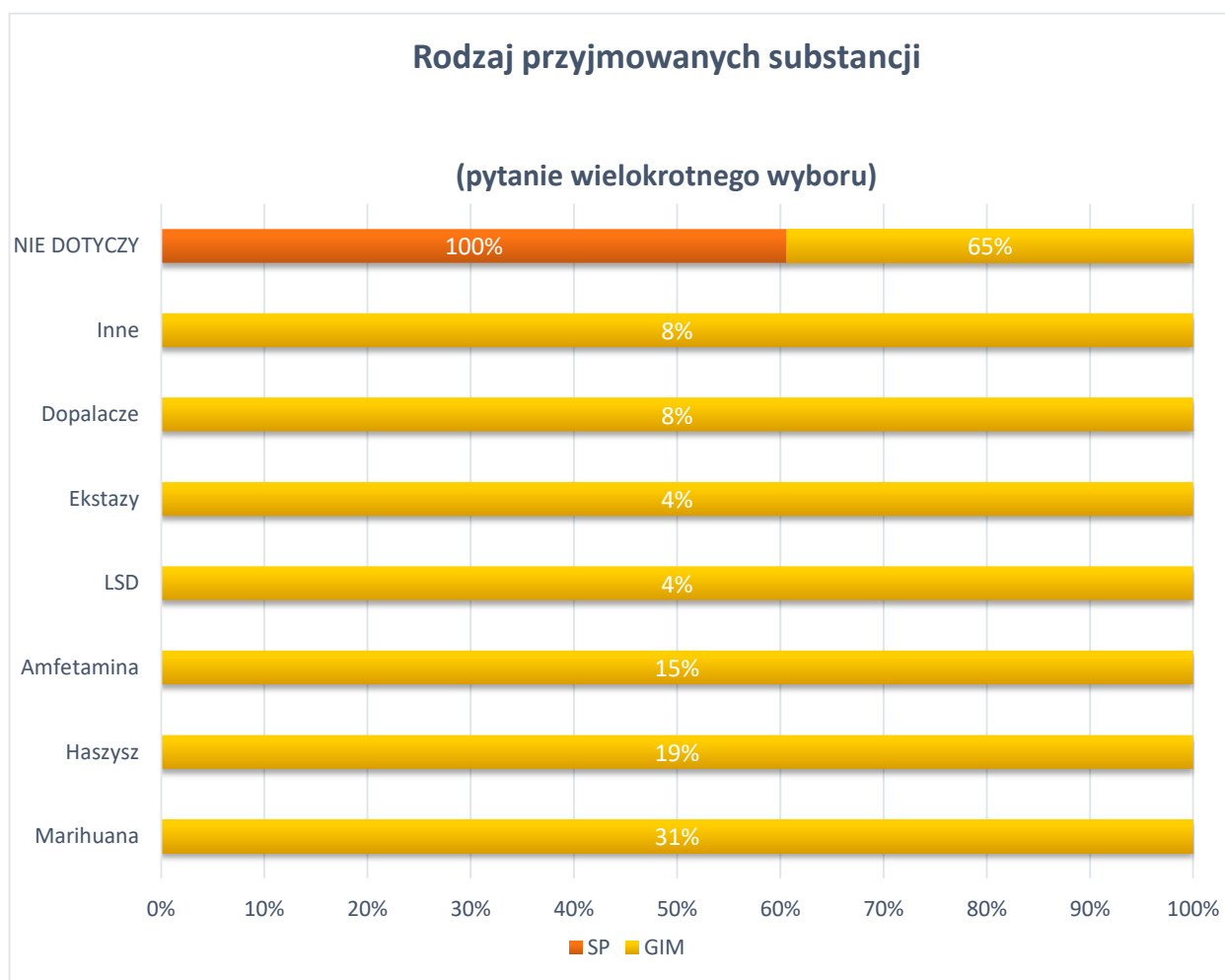
Źródło: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie - Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Murowana Goślina 2018 r.

W trakcie przeprowadzonego analogicznego badania w 2013 roku najbardziej sprzyjającymi okolicznościami do inicjacji narkotykowej wskazywanymi przez uczniów były wakacje (56%). Rzadziej uczniowie wymieniali dyskotekę (19%), szkołę (5%) i wagarzy (21%). Połowa uczniów (49%) deklarujących używanie narkotyków wskazywała, że sięgają po nie jedynie okazjonalnie. Jednak na częściej niż raz w tygodniu kontakt z narkotykiem wskazało 24% biorących w badaniu uczniów. Najpopularniejszym narkotykiem wśród młodzieży zarówno w badaniu przeprowadzonym w 2013 jak i 2018 roku była marihuana⁷.

⁶ Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Gmina Murowana Goślina 2018., s. 57.

⁷ Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych Murowana Goślina 2013r., s.45.

Wykres 3: Rodzaj przyjmowanych substancji psychoaktywnych.

Źródło: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie - Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Murowana Goślina 2018 r., s. 58

Spośród wszystkich badanych uczniów – 37 % wie gdzie i u kogo można kupić narkotyki, choć jak stwierdzają badani – nie jest to już tak łatwe jak w przypadku papierosów czy nawet alkoholu. 38% badanych gimnazjalistów stwierdziło, że raczej łatwo jest kupić narkotyki na terenie gminy Murowana Goślina a 6% badanych uczniów szkół podstawowych uważa, że bardzo trudno.

Poniżej przedstawiono porównanie przekonań i postaw uczniów z Murowanej Gośliny na temat narkotyków i dopalaczy.

Tabela 1: Przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych wśród uczniów.

Przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych – SP i GIM									
Twierdzenie	Zdecydowanie zgadzam się		Raczej zgadzam się		Raczej nie zgadzam się		Zdecydowanie nie zgadzam się		
	SP	GIM	SP	GIM	SP	GIM	SP	GIM	
Dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki.	6%	15%	17%	8%	22%	15%	55%	62%	
To normalne, że osoby w moim wieku próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi!	3%	19%	4%	15%	13%	19%	80%	47%	
Od dopalaczy można uzależnić się tak samo jak od narkotyków.	60%	65%	20%	23%	5%	0%	15%	12%	
Jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.	10%	19%	14%	8%	20%	27%	56%	46%	

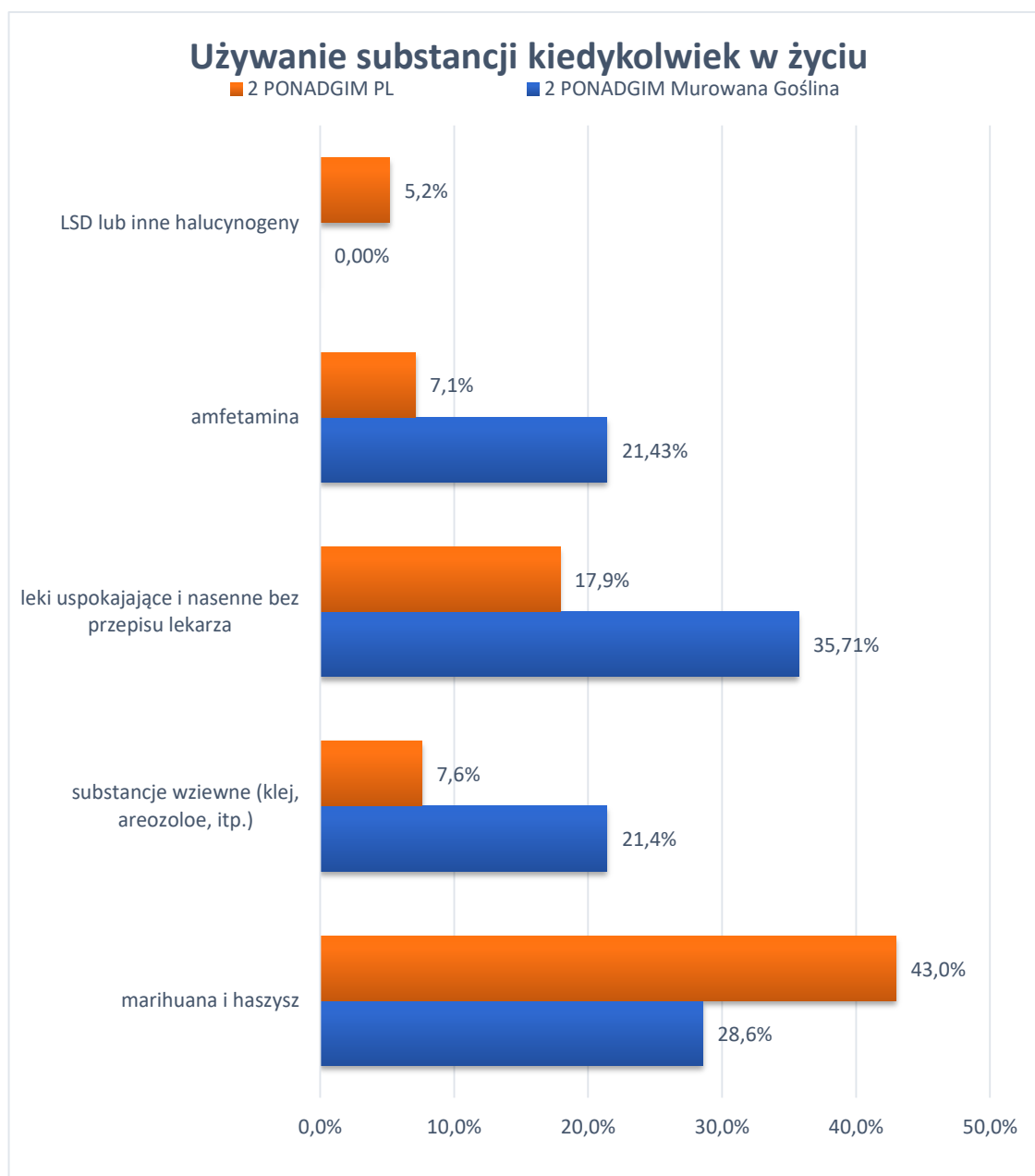
Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych Gmina Murowana Goślina 2018.

Wyniki uzyskane w badaniu uczniów drugich klas Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie oddział w Murowanej Goślinie porównano z wynikami z Europejskiego Programu Badań nad Używaniem Alkoholu i Środków Odurzających przez Młodzież Szkolną (European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD)⁸

Wśród starszych uczniów, w badaniu ogólnopolskim, najpopularniejszą substancją psychoaktywną, jeśli chodzi o użycie chociaż raz w życiu, okazała się marihuana i haszysz (43%). Z kolei wśród uczniów z Murowanej Gośliny są to zarówno leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (35,71%) oraz alkohol wraz z tabletkami (28,57%). Do łączenia alkoholu wraz z tabletkami w badaniu ESPAD w skali kraju przyznało się 7,3% uczniów. Zatem deklaracje uczniów z Murowanej Gośliny znacznie przewyższają odsetek uczniów z badania ogólnopolskiego.

⁸ Badania ESPAD to wieloletni europejski program badań ankietowych w szkołach prowadzony co 4 lata według tych samych technik. W Polsce prowadzone na próbach losowych uczniów III klas gimnazjów i klas II szkół ponadgimnazjalnych (wg. nowego systemu edukacji) mające na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych.

Wykres 4: Używanie przykładowych substancji psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu.

Źródło: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie - Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Murowana Goślina 2018 r., s. 91

Uczniowie szkół w gminie zdają się mieć świadomość, iż narkotyki nie są dobrym sposobem na rozwiązywanie ich problemów. Zdecydowana większość z nich (71%) stwierdza, że narkotyki nie pomagają w sytuacjach kryzysowych. Duży odsetek uczniów nie posiada wiedzy na ten temat (23%). Niemniej jednak 1% młodych ludzi jest skłonna traktować narkotyki jako antidotum na swoje problemy.

44% badanych uczniów wie ogólnie, jakie są skutki ich zażywania, 30% jest w stanie wskazać ich wpływ na poszczególne funkcje organizmu, a 26% tych konsekwencji nie zna. Podobny procent uczniów (23%) nie zna także prawnych konsekwencji posiadania narkotyków. Kary te zna 50% badanych uczniów a 27% potrafi powiedzieć dokładnie jakie grożą za to sankcje.⁹

Z informacji uzyskanych ze szkół gminnych wynika, że nauczyciele nie zauważyli żadnych sytuacji związanych z zażywaniem dopalaczy i narkotyków wśród uczniów szkół podstawowych. Podczas rozmów z uczniami, rodzicami, pracownikami szkół nie spotkali się z sygnałami mogącymi świadczyć o zażywaniu wymienionych substancji.

Jedynie na terenie budynku szkoły Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Murowanej Goślinie doszło do dwóch incydentów związanych z narkotykami i dopalaczami. W jednym przypadku uczeń zażył środek psychaktywny w szkolnej toalecie. Po zażyciu środka osłab i karetką został przewieziony na hospitalizację. O sytuacji została powiadomiona Policja a Rada Pedagogiczna szkoły wszczęła procedurę skreślenia chłopca z listy uczniów. Jednak sami rodzice wypisali ucznia ze szkoły.

W drugim przypadku również w szkolnej toalecie uczeń zapalił papierosa elektronicznego najprawdopodobniej z dodatkiem haszyszu, którym mógł poczęstować 2-3 kolegów. Uczniowie zaangażowani w sytuację oraz ich rodzice rozmawiali z dyrekcją.

Jednocześnie wszystkie szkoły przyznają, że w swoich programach profilaktyczno-wychowawczych uwzględniają profilaktykę zażywania dopalaczy i narkotyków. Zarówno Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jak i Szkolne Programy Wychowawczo-Profilaktyczne uwzględniają działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną oraz zawierają diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników chroniących. Poniżej ocena ryzyka i czynników chroniących w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom przeprowadzona w Szkole Podstawowej w Łopuchowie.

⁹ Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych Murowana Goślina 2013r., s.45.

Tabela 2: Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w podziale na główne obszary psychospołecznych wpływów.

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
Rodzice / rodzina	
Wsparcie matki	Niskie poczucie bliskości z rodziną
Wsparcie ojca	Konflikty w rodzinie
Monitorowanie nastolatka przez rodziców/opiekunów	Konflikty w rodzinie związane z piciem alkoholu przez rodziców
Czas spędzony z rodziną	
Rytuały rodzinne	
Szkoła i otoczenie	
Więź ze szkołą i nauczycielami	Słaba kontrola ze strony rodziców, małe/zmniejszające się zaangażowanie rodziców w sprawy wychowawcze szkoły
Znaczenie nauki w szkole	Przemoc ze strony kolegów/koleżanek
Wsparcie/ autorytet nauczyciela/mentora	Słaba, nieformalna kontrola rodziców
Specyfika położenia topograficznego szkoły	Nadużywanie alkoholu przez znajomych dorosłych spoza rodziny
Dobry program wychowawczo-profilaktyczny	
Rówieśnicy / przyjaciele	
Negatywny stosunek kolegów, koleżanek do zachowań ryzykownych	Picie alkoholu, namowy przez kolegów, koleżanki
Wsparcie znajomych, przyjaciół	Używanie innych środków psychoaktywnych, namowy przez kolegów, koleżanki
	Chęć zaimponowania innym
	Nieprawidłowa organizacja lub brak organizacji czasu wolnego

Źródło: Aneks do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Łopuchowie zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną 26.09.2019 r.

W rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych figuruje 15 osób (stan na 30 września 2019 r.), które przyznały się do uzależnienia od alkoholu i jednoczesnego zażywania narkotyków oraz jedna osoba, u której zdiagnozowano krzyżowe uzależnienie od alkoholu i leków psychotropowych.

W okresie realizacji poprzedniego Programu tj. w latach 2014-2019 Ośrodek Pomocy Społecznej obejmował pomocą 6 rodzin, w których występowały problemy związane z zażywaniem narkotyków. Wszystkie rodziny korzystały z pracy socjalnej i pomocy finansowej, której udzielono łącznie na kwotę 26 190,00 zł. Pomoc finansowa obejmowała głównie pokrycie kosztów pobytu w

placówkach całodobowych oraz zasiłki celowe, w tym na zakup żywności. W 2019 roku z tytułu uzależnienia od narkotyków z wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej korzystają 2 osoby, którym udzielono wsparcia finansowego na kwotę 5 068,00 zł.

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy przyjmował terapeuta ds. uzależnień od narkotyków. W trakcie dyżurów w 2019 r. udziela wsparcia 5 klientom. W 2018 roku obejmował pomocą również 5 osób a 2017 roku 8 osób.

Z danych Komisariatu Policji i Straży Miejskiej wynika, że w 2018 roku na terenie Murowanej Gośliny odnotowano 11 przestępstw posiadania środków odurzających a w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 15 września 2019 roku odnotowano dwa czyny posiadania środków odurzających. Nie zlokalizowano na terenie gminy nielegalnych miejsc uprawy ani nie odnotowano innych wykroczeń i przestępstw dotyczących narkotyków. Komisariat Policji nie prowadzi statystyk dotyczących ilości osób ujawnionych pod wpływem środków odurzających. W 2018 i 2019 roku Straż Miejska nie stwierdziła osób będących pod wpływem środków odurzających w trakcie przeprowadzanych interwencji.

4. ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Murowanej Goślinie na lata 2020-2025 stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Murowana Goślina i jest usystematyzowaniem działań, które wcześniej gmina podejmowała wobec problemu narkomanii.

4.1. CELE PROGRAMU

4.1.1. Podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania, ograniczenia i usuwania następstw zażywania narkotyków.

4.1.2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

4.1.3. Promowanie zdrowego stylu życia.

4.2. ZADANIA DO REALIZACJI

4.2.1. ZWIĘKSZANIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM.

4.2.1.1. Kontynuacja działań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy, w tym:

- nawiązywanie pierwszego kontaktu z osobami i rodzinami, w których występują problemy uzależnień od narkotyków,
- wstępne motywowanie do podjęcia terapii,
- doradztwo i konsultacje specjalistów (m.in. psycholog, prawnik, terapeuta),
- upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych,
- udostępnianie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym, (w tym zakup narkotestów),
- zakup materiałów, przeprowadzanie remontów i bieżących napraw oraz systematyczne wyposażanie Punktu w sprzęt, umożliwiający poprawę jakości świadczonych usług.

4.2.1.2. Inne działania:

- reintegracja zawodowa osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem - powrót na rynek pracy poprzez udostępnienie ofert pracy, szkolenia i doradztwo zawodowe (Klub Pracy).

4.2.2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY NARKOMANII, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ.

4.2.2.1. Poradnictwo psychologiczne, wsparcie terapeutyczne i prawne w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy.:

- doradztwo i konsultacje specjalistów (m.in. psycholog, prawnik, terapeuta ds. uzależnień oraz terapeuta ds. narkomanii).

4.2.3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ, EDUKACYJNEJ ORAZ SZKOLENIOWEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE ZAJĘĆ SPORTOWO-REKREACYJNYCH DLA UCZNIÓW, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH.

4.2.3.1. Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych o charakterze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy:

- ponoszenie kosztów organizacji zajęć (w tym m.in. wynagrodzeń dla realizatorów zajęć, zakupu materiałów, dożywiania, organizacji wyjazdów, organizacji spotkania opłatkowego, wyposażania w sprzęt poprawiający jakość prowadzonych zajęć, innych wydatków w miarę potrzeb).

4.2.3.2. Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zdrowy styl życia:

- organizacja wyjazdów oraz innych zajęć pozalekcyjnych i sportowych o charakterze profilaktycznym,
- wspieranie wypoczynku letniego i zimowego, w trakcie którego organizowane będą zajęcia o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym i terapeutycznym w zakresie uzależnienia od narkotyków,
- finansowanie wyjazdów (lodowisko, kino, teatr, zajęcia sportowe, itp.),
- realizacja działań o charakterze sportowo-rekreacyjnym w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- zakup sprzętu sportowego.

4.2.3.3. Prowadzenie powszechnej edukacji profilaktycznej w zakresie szkodliwości narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz promującej zdrowy styl życia mającej na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku:

- udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych,
- wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych- prasa, książki, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne,

- organizacja koncertów, imprez plenerowych, spektakli, warsztatów, pogadanek, prelekcji o tematyce dotyczącej szkodliwości narkotyków,
- zakup nagród w konkursach oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzanie imprez z elementami profilaktyki,
- organizowanie szkoleń dla osób stykających się na co dzień z osobami uzależnionymi oraz realizatorów programów i zajęć profilaktycznych.

4.2.3.4. Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w szkołach:

- stała obserwacja uczniów i ich zachowań przez wszystkich pracowników szkoły;
- diagnozowanie środowiska z wykorzystaniem ankiet i rozmów;
- rozwijanie czynników chroniących o charakterze uniwersalnym i uwzględnianie ich w pracy wychowawczej realizowanej w ciągu roku szkolnego;
- realizowanie wśród uczniów i ich rodziców programów profilaktycznych;
- inicjowanie i uruchamianie działań wprowadzających pożądane zmiany w funkcjonowaniu dziecka w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych;
- wspomaganie dziecka w trudnościach zagrażających prawidłowemu rozwojowi;
- rozwijanie wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz eliminowanie dążenia do zachowań ryzykownych w trakcie spotkań warsztatowych oraz rozmów indywidualnych;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- współpraca z rodzicami;
- podejmowanie innych działań w miarę potrzeb.

4.2.4. WSPOMAGANIE DZIAŁAŃ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW NARKOMANII.

4.2.4.1. Promowanie ciekawych projektów, przedsięwzięć i inicjatyw społecznych w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promowania zdrowego stylu życia.

4.2.4.2. Współpraca z :

- Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
- Krajowym Centrum ds. Aids,
- Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Poznaniu,
- Policją i Strażą Miejską,
- organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w celu realizacji zadań zawartych w Programie.

4.2.5. POMOC SPOŁECZNA OSOBOM UZALEŻNIONYM I RODZINOM OSÓB UZALEŻNIONYCH DOTKNIĘTYM UBÓSTWEM I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I INTEGROWANIE ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM TYCH OSÓB Z WYKORZYSTANIEM PRACY SOCJALNEJ I KONTRAKTU SOCJALNEGO.

4.2.5.1. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia osobom uzależnionym oraz ich rodzinom poprzez realizację kontraktów socjalnych i pracę socjalną-rejonowi pracownicy socjalni.

4.2.5.2. Reintegracja zawodowa osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem - powrót na rynek pracy poprzez udostępnienie ofert pracy, szkolenia i doradztwo zawodowe (Klub Pracy).

4.3. REALIZATORZY PROGRAMU

Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy:

3.3.1. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

3.3.2. Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy,

3.3.3. Policji i Straży Miejskiej,

3.3.4. Szkół,

3.3.5. Innych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych chcących realizować cele i zadania zawarte w Programie.

4.4. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020-2025 są wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.). Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa każdego roku projekt budżetu Gminy Murowana Goślina w dziale 851 – Ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii.

4.5 MONITOROWANIE

Informacja o wykorzystaniu środków, zadań i efektów ich realizacji, przedstawiana będzie Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca danego roku w formie raportu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku poprzedzającym opracowanie.

**UZASADNIENIE DO
UCHWAŁY NR XIII/138/2019
RADY MIEJSKIEJ W MUROWANEJ GOŚLINIE**

z dnia 29 października 2019 r.

Zgodnie z art.10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Zadania te obejmują w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja powyższych zadań w myśl art. 10 ust. 2 i ust. 3 wymienionej ustawy prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy.

W związku z powyższym konieczne jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Murowanej Goślinie na lata 2020-2025.